

Finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 ReLOaD2

u partnerstvu sa Gradom Goražde

Izveštaj o održanom trećem mentorskom sastanku u okviru javnog poziva za predaju projektnih prijedloga u sklopu projekta Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu (ReLOaD2) u gradu Goraždu

U okviru Javnog poziva za organizacije civilnog društva/nevladine organizacije za predaju prijedloga projekata, koji se sprovodi u sklopu projekta „Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu“ (ReLOaD2) ¹ u saradnji sa Gradom Goraždem, u četvrtak, 10. novembra 2022. godine u terminu od 11.00 do 13.45h održan je posljednji od tri planirana mentorska sastanka za zainteresovane predstavnike/ice organizacija civilnog društva (OCD). Treći mentorski sastanak održan je u prostorijama Gradske uprave bio je prilika da predstavnici OCD-a sa mentorom javnodiskutuju o nedoumicama i dilemama u okviru pripreme projektnih prijedloga.

Termin trećeg mentorskog sastanka objavljen je na zvaničnoj internet stranici grada Goražda.

Trećem mentorskom sastanku prisustvovalo je ukupno 7 učesnika/ca (predstavnik/ca 5 OCD), od čega 5 žena i 2 muškarca.

Na početku mentorskog sastanka, učesnicima je pojašnjena uloga mentora i svrha održavanja mentorskih sastanaka. Tom prilikom je naglašeno kako je uloga mentora **adaptivna i pomoćna u otklanjanju dilema i nedoumica koje predstavnici OCD mogu imati tokom pripreme projektnih prijedloga**, ali da uloga mentora nije da na bilo koji način učestvuje u izradi samih projektnih prijedloga. Istaknuto je takođe da u cilju osiguranja primjene transparentnog pristupa realizaciji mentorstva, konsultacije „jedan na jedan“ sa predstavnicima OCD nisu dozvoljene. Nakon uvodnog predavljanja svrhe mentorskih sastanaka i planiranog načina rada mentor je dao mogućnost prisutnima na sastanku da iznesu svoje dileme i postavljaju pitanja.

Tokom diskusije razgovarano je o sljedećim temama:

1. Struktura projektne intervencije, definisanje rezultata i aktivnosti.

Tokom mentorske sesije učesnici su iznijeli koje nedoumice imaju u vezi sa definisanjem rezultata i projektnih aktivnosti, čijom realizacijom će se ispuniti zacrtani ciljevi, kreirani kao odgovor na specifične potrebe u lokalnim zajednicama i za konkretne ciljane grupe identifikovane projektom.

Odgovor: Mentor je podsjetio da projekti trebaju biti integrisani kao metodološki set aktivnosti, kreiran da ostvari određene specifične ciljeve i rezultate unutar ograničenog vremenskog okvira.

¹Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu (ReLOaD) finansira Evropska unija (EU), a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP).

Finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 ReLOaD2

Mentor je podsjetio na segment ranije održane PCM obuke koji se odnosio na razgraničenje ciljeva, rezultata i aktivnosti. U tom kontekstu važno je na ciljeve projekta gledati kao na rješenje prethodno uočenog problema, odnosno, kao na pozitivnu i trajnu promjenu koja će se desiti po završetku projektne intervencije.

Rezultate u tom smislu treba posmatrati kao sredstva za dostizanje te željene promjene (specifičnog cilja projekta). Rezultati moraju biti konkretni, opipljivi ishodi projektnih aktivnosti-usluge, proizvodi, i slično.

Kada su u pitanju aktivnosti, radi se o osnovnim koracima i zadacima koje je potrebno izvršiti da bi se postigli željeni rezultati. Projektne aktivnosti trebaju biti grupisane i povezane sa relevantnim projektnim rezultatima, važno ih je što bolje razraditi jer su aktivnosti ujedno i osnova za pripremu projektnog budžeta.

Posebno je naglašeno da prate date instrukcije u vezi sa formulisanjem rezultata i aktivnosti, kao i izbjegavanje davanja dodatnih, opširnih objašnjenja u vezi sa pojedinim elementima u matrici logičkog okvira. Dodatna pojašnjenja se mogu naći u obrascu projektnog prijedloga. Posebno je naglašeno da kod formulisanja indikatoravode računa o SMART principu definisanja indikatora, odnosno o obezbjeđivanju mjerljivosti pojedinih indikatora. Slične upute su date i kod definisanja polazišta, da bi bilo jasno vidljivo kakva je sad situacija i zašto se preduzima projekat.

Učesnicima je naglašeno da projekti moraju imati kontinuitet u realizaciji aktivnosti (ne može biti jedan ili više mjeseci u toku trajanja projekta u kom nisu predviđene aktivnosti na projektu).

2. Definisane ciljne grupe

Ponovo je napomenuto, da svi projektni prijedlozi treba da doprinesu dobrobiti stanovnika Goražda, te ciljne grupe treba da budu šire od članstva jedne OCD. Posebno treba razmisliti o načinu odabira tih ciljnih grupa, da bi se obezbijedila jednaka mogućnost svim zainteresovanim, a odabrale najprioritetniji.

Udruženja su napomenuta da obezbijede transparentan proces prijave i odabira ciljne grupe, kroz javne pozive i kriterijume za odabir. Takođe je naglašeno da ovi procesi ne treba da traju predugo, odnosno da ne budu navedeni kao preovlađujuće aktivnosti u projektnom prijedlogu.

Mentor je podsjetio da ciljne grupe moraju biti jasno definisane, kao i jasna korist provođenja projekta za ciljnu grupu. U tom smislu, važno je sagledati potrebe (pod)grupa i prilagoditi apsolutno projektne aktivnosti njihovim potrebama. Neophodno je ne ponavljati već predlagane projekte/aktivnosti, nego osmisliti inovativnija rješenja/aktivnosti, te tako obezbijediti veću korist za ciljnu (pod)grupu.

Kod upisivanja aktivnosti u matricu logičkog okvira, razgraničiti koje aktivnosti se odnose na koji rezultat.

3. Definisane budžeta

Predstavnici OCD su imali nedoumice oko definisanja budžetskih linija.

Finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 ReLOaD2

Odgovor: Neophodno je povezivati projektne aktivnosti sa budžetskim linijama. U jednoj budžetskoj liniji ne mogu biti grupisani troškovi za više aktivnosti, npr. organizovanje edukacija. Potrebno je razdvojiti troškove na više budžetskih stavki, npr. troškovi zakupa, troškovi predavača, troškovi prevoza, troškovi štampanja materijala.

Potrebno je obratiti pažnju na učešće troškova za ljudske resurse u odnosu na ukupan budžet. Preporuka je da se što veći procenat budžeta usmeri na potrebe korisnika, a ne udruženja.

Troškovi knjigovođe i bankarske provizije se odnose samo na dio usluga u vezi sa projektom, a ne ukupnih troškova koje udruženje daje za ove usluge.

Troškovi promocije moraju biti manji od 5%, ali to ne znači da udruženje mora da planira 5% za promociju. Preporuka je usmeriti sredstva na potrebe ciljnih grupa.

Ponovljena je razlika između troškova goriva za potrebe udruženje (budžetske linije u okviru Putovanje/prevoz) i troškova prevoza ciljnih grupa (budžetske linije u okviru Projektnih troškova).

Na kraju sastanka, mentor se zahvalio prisutnim predstavnicima OCD na učešću na obukama i mentorskim sastancima.

U svrhu transparentnosti, svi zapisnici, uključujući i ovaj, sa održanih sastanaka sa mentorom će biti objavljeni na stranici Grada Goražda. Na ovaj način će se omogućiti da informacije budu dostupne za OCD koje nisu bile u mogućnosti da prisustvuju sastancima sa mentorom.